

Projectplan Boekstart in Nederland

Inleiding

Uit Brits onderzoek blijkt dat Bookstartkinderen niet alleen met een voorsprong het aanvankelijke lees- en taalonderwijs aanvatten, maar dat ze deze voorsprong ook gedurende hun hele schoolloopbaan weten te behouden. In de programmalijn *Boekstart Nederland* wordt een proef met een extensief leesbevorderingsmodel te houden dat is afgeleid van het Britse Bookstart. Het programma krijgt een Nederlandse invulling waarbij de nadruk ligt op de actieve rol van bibliotheken en consultatiebureaus en minder op aanbod van materialen.

Doel van de Nederlandse proef is om ouders van baby's intensief met boeken en het lezen daarvan in aanraking te brengen door ze actief te binden aan de plaatselijke Openbare Bibliotheek. Boekstart is daarmee de letterlijke start van de door Stichting Lezen ontwikkelde doorlopende leeslijn, gebaseerd op het principe van de doorlopende leerlijn. Bij Boekstart zal in een latere fase ook nadrukkelijk aandacht worden besteed aan boekbezit om ouders en kinderen te informeren over het gemak en plezier van een eigen collectie boeken.

De programmalijn BoekStart Nederland is in 2008/2009 gestart met de uitvoering van proeven in 5 gemeenten met BoekStart voor de allerjongsten (baby's van 0-1,5 jaar) in Noord-Brabant. De provinciale service Organisatie (PSO) Cubiss heeft de proef uitgevoerd. Na ruim een half jaar is tussen de 30 en 60% van de aangeschreven baby's lid geworden van de bibliotheek waar BoekStart is uitgevoerd terwijl het daarvoor slechts om een handjevol baby's per bibliotheek ging.

Overdracht naar andere bibliotheken

Op basis van de proef is een overdrachtsdocument opgeleverd dat de basis heeft gevormd voor de vervolgprouwen in de zomer en het vroege najaar van 2009 in Zoetermeer, Rotterdam (drie wijken), Gelderland (18 vestigingen), Noord- en Zuid-Holland (zes gemeenten). In november/december 2009 zijn Den Haag (twee wijken), Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland, Overijssel en Limburg in verschillende gemeenten van start gegaan. Eindhoven, Zeeland, Utrecht en twee grote wijken in Amsterdam volgen in januari 2010. Tegen die tijd zijn circa 25.000 BoekStartkoffertjes gedistribueerd naar de bibliotheken.

Voordat daadwerkelijk gestart kan worden dient een bibliotheek de volgende vijf stappen af te ronden:

1. Afspraken met gemeenten en consultatiebureau's over uitvoering
2. De bibliotheek maakt de vestiging BoekStartproof. Dit betekent aantrekkelijke aankleding en een op baby's afgestemde collectie.
3. Gemeente verstuurt brieven (ondertekend door burgemeester of wethouder) aan ouders van baby's. Bij de brief zit een waardebon om het BoekStartkoffertje met boeken op te halen bij de bibliotheek.
4. Bibliotheekpersoneel is speciaal getraind hoe met baby's om te gaan en ouders van baby's te ontvangen. De bibliotheek ontvangt de ouders, leidt ze rond en wijst ze op de speciale babyhoek, de ouders krijgen het koffertje, de baby wordt (gratis) lid. Aanvullend ontwikkelt de bibliotheek baby-activiteiten gericht op lezen met je baby.

5. Er wordt een presentatie verzorgd op het consultatiebureau, in de 7de maand besteedt het consultatiebureau aandacht aan BoekStart

De website www.BoekStart.nl is gelanceerd met verschillende ingangen voor professionals en voor ouders. Op deze website is een trailer te zien van voorleesgedrag met baby's. De hele film wordt vertoond in de bibliotheek en bij voorkeur ook op het consultatiebureau. Deze website wordt in 2010 geoptimaliseerd met name waar het het oudergedeelte betreft. De ouders zullen uiteindelijk doorlopend gestimuleerd moeten worden om zeer regelmatig een boekje te lezen met hun baby.

Doorslaggevend voor het bereikte succes is de hoogwaardige kwaliteit van het BoekStartkoffertje dat is ingezet om ouders te bewegen hun baby lid te maken. Het koffertje bevat twee boekjes plus ondersteunend materiaal gericht op ouders

Landelijke invoering BoekStart voor baby's in 2010

In 2010 wordt BoekStart voor baby's in heel Nederland ingevoerd. Wij gaan uit van een bereik van 45% van het aantal te verwachten geboortes in 2010. Dit betekent dat we 80.000 koffertjes met materialen willen uitzetten. BoekStart wil dat zoveel mogelijk bibliotheken instappen wat de bekendheid verder vergroot.

BoekStart voor peuters 2010

In Nederland gaan we BoekStart voor peuters voornamelijk richten op (voorlees)ondersteuning door bibliotheken in de kinderopvang (peuterspeelzalen en kinderdagverblijven). In het verlengde daarvan zorgen bibliotheken ervoor dat ouders van peuters die de kinderopvang bezoeken uitgedaagd worden tot het regelmatig bezoeken van de bibliotheek met de kinderen.

Aandacht voor Boekst@rt

Onder de noemer BoekSt@rt is een kleinschalig initiatief genomen om bibliotheken te laten samenwerken met kinderdagverblijven om zodoende digitale prentenboeken onder de aandacht te brengen van kinderen en hun ouders. Stichting Lezen maakt zich al geruime tijd sterk voor geanimeerde prentenboeken omdat het wordt gezien als een nuttige en aantrekkelijke ondersteuning van het lezen en voorlezen. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die meerdere malen kijken naar een digitaal prentenboek gemakkelijker nieuwe woorden leren (Maria J. Verhallen, Adriana G. Bus, Maria T. de Jong, 2004). Digipret, uitgevoerd in Hoogezand-Sappemeer, is een goed voorbeeld waarin ouders, kinderopvang, gemeente en de bibliotheek samenwerken om het voorleesklimaat thuis te stimuleren door het voorlezen van boeken te ondersteunen door geanimeerde prentenboeken.